

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 12. oktobar 2021.godine

BLIC- STANJE U KOVID AMBULANTAMA ŠIROM SRBIJE Procedura nije uvek ista, u Beogradu ogromne gužve, a u drugim gradovima manje ljudi nego proteklih nedelja

BLIC- "Treća doza za one sa slabim imunitetom može i MESEC DANA POSLE DRUGE!" Marijan Ivanuša iz SZO: "Broj zainteresovanih za vakcinaciju u svetu I DALJE RASTE"

N1- Kon na pitanja gledalaca N1: Dva i po puta više preminulih nego zvanično

RTV- Redovni pregledi mamografom spasavaju život

DANAS- Bekić: Lekari nemaju prostor za lične stavove ako nisu usaglašeni sa strukom

STANJE U KOVID AMBULANTAMA ŠIROM SRBIJE Procedura nije uvek ista, u Beogradu ogromne gužve, a u drugim gradovima manje ljudi nego proteklih nedelja

Kovid ambulante širom Srbije neprekidno rade već skoro dve godine, a poslednjih meseci, kao i u svakom talasu, ispred većine se formiraju redovi, a zaposleni u skafanderima rade satima bez pauze. Ipak, iako je od početka pandemije prošlo više od 18 meseci, procedura nije jedinstvena u svim kovid ambulantama.

Tako je, na primer, ambulanta u Cara Dušana u Zemunu, koja radi 24 sata dnevno, postala poznata po dugačkom redu koji se ispred nje formira duž ove ulice. Ovde se, kako kažu oni koji su imali tu nesreću da ispred nje čekaju, u piku epidemije stoji satima, bilo da čekate na prvi, ili kontrolni pregled.

- Prvo se čeka da se preda knjižica. Zatim kažu u koje vreme da dođeš na test, jedno 2, 3 sata otkad si predao. Onda posle testa i vađenja krvi čekaš između sat i dva sata na pregled lekara - priča nam žena (35) koju smo zatekli ispred.

Situacija je malo drugačija u nekim drugim beogradskim ambulantama.

Za pacijente pri Domu zdravlja Voždovac, na primer, neophodno je da se u slučaju sumnje o zarazi kovidom upute u najbližu kovid ambulantu. Ukoliko se pregledom doktora u pomenutim ambulantama ukaže sumnja da je pacijent verovatno zaražen korona virusom, upućuje se na dalju dijagnostiku koja je na ovoj opštini moguća isključivo u centralnom objektu, u Ustaničkoj 16, a potom pacijent mora da se vrati nazad, sa rezultatima.

Tokom današnjeg dana, formirali su se redovi i ispred drugih kovid ambulanti u Beogradu - na Paliluli, Zvezdari, Karaburmi... Kako su reporterima "Blica" rekli pacijenti koji su se u njima zatekli, čeka se obično više od sat vremena.

U Užicu vreme čekanje daleko kraće nego pre mesec dana

Broj pregleda u kovid ambulantom u Užicu se svakodnevno smanjuje, a koliko se dugo čeka na red zavisi od dana do dana. Nekada se desi da pred kovid ambulantom pri užičkom Domu zdravlja u sred dana zadesi po dvoje – troje ljudi, pa čekanja i nema, a nekada ih ima višestruko više te se valja strpeti. Ipak, čeka se daleko kraće nego pre mesec dana kada je i po dva sata trebalo stajati u redu.

Najveće gužve su, kažu u Zdravstvenom centru Užice, pred kovid ambulantom u Opštoj bolnici Užice, gde lekare pre nego što u sedam sati počnu sa radom dočeka znatan broj pacijenata, što zbog prvog, što zbog kontrolnog pregleda.

Od čekanja mnogo više vremena oduzima procedura pregleda koja nije kraća od dva sata, a koja podrazumeva sam pregled, laboratorijske nalaze, snimak pluća sa opisom, a onda povratak kod lekara sa svim rezultatima da bi se propisala terapija.

U Valjevu manje zaraženih, ali i dalje veliki broj hospitalizovanih

Primetan je manji broj pregleda i zaraženih korona virusom u Valjevu, kažu u Kovid ambulanti ovdašnjeg Doma zdravlja.

U poslednjih sedam dana, kako navode, prosečan broj dnevnih pregleda je 600, što je za 200 manje u proseku u odnosu na sedmicu pre. Od ovog broja, dodaju u kovid ambulanti, prvih pregleda pacijenata koji imaju simptome korona virusa je 160, dok su ostalo kontrolni pregledi. Na pregled kod lekara prosečno se čeka oko sat vremena, a sa pacijentima u jednoj smeni radi osam lekara.

Po poslednjim podacima Zavoda za javno zdravlje korona virus je potvrđen kod još 55 novozaraženih Valjevaca. Na bolničkom lečenju se nalazi 197 pacijenta, a na potpomognutoj respiraciji je 30 osoba.

U Vojvodini situacija vanredna

Na prvi i kontrolni pregled u Kovid ambulanti u novosadskom Novom naselju čeka se do sat vremena dok na četiri vakcionalna punkta nema redova.

Bez obzira na broj aktivnih slučajeva u vojvođanskoj prestonici se smanjuje broj pacijenata koji su na bolničkom lečenju od kovid-19 a manje je i obolelih koji dišu uz pomoć respiratora. U Kovid bolnici "Novi Sad" Kliničkog centra Vojvodine od korone se leče 483 pacijenta, a na mehaničkoj ventilaciji pluća je 38 obolelih. Najviše pacijenata bilo je u četvrtak, 7. oktobra, njih 515, a sada ih je 32 manje.

U kovid ambulantu Doma zdravlja u Subotici prošle sedmice javilo se čak 1.800 građana, od kojih je čak 1.100 bilo novozaraženo, dok su preostali bili na kontrolnom pregledu.

Prema rečima Ivanke Beoković, direktorice Doma zdravlja, slična situacija je bila i pre dve sedmice, a na red se dolazi prilično brzo u odnosu na gužve.

- Veliki je pritisak na kovid ambulantu, čeka se, ali radi devet timova i sve ide bez prevelikih zastoja. Zaposleni daju maksimum. Više od 60 pacijenata je upućeno na dalje lečenje, u bolnicu, dok je više od 20 hospitalizovano s kućnih adresa. To je zaista puno – kaže Ivanka Beoković.

Kada pacijent stigne na red, prema proceduri, sledi razgovor o simptomima koje ima i oseća. Na osnovu informacija koje zaposleni u kovid ambulanti dobiju sledi dalja procedura, ide se na vađenje krvi, radi se antigenski test, snimaju se pluća i drugo što je potrebno, objašnjavaju u Domu zdravlja.

Prema podacima iz Opšte bolnice Subotica koja je u kovid sistemu u kovid respiratornoj ambulanti pri bolnici, prošle sedmice se dnevno obavljalo od preko 40 do više od 120 pregleda.

Pred početak vikenda na lečenju u kovid delu bolnice je bilo 94 pacijenta, od kojih 15 na respiratoru u kovid jedinici intenzivnog lečenja.

"Treća doza za one sa slabim imunitetom može i MESEC DANA POSLE DRUGE!" Marijan Ivanuša iz SZO: "Broj zainteresovanih za vakcinaciju u svetu I DALJE RASTE"

Direktor SZO u Beogradu dr Marijan Ivanuša izjavio je danas da u Srbiji ima dovoljan broj vakcina, i da je vakcinacija jedino rešenje u borbi protiv infekcije Covid-19. Takođe objašnjava da treba povećati broj punktova za vakcinaciju i motivisati one ljude koji nisu vakcinisani da to učine. On objašnjava da je treća doza očigledno neophodna, naročito onima sa slabim imunitetom.

-Treća doza se može dati kod nekih imunokompromitovanih ljudi, oni koji imaju slab imunitet, kod njih se ta treća doza može dati već mesec dana posle druge doze. Kod ostalih osoba, kao što se ispostavilo u nekim državama kao što je recimo Izrael, oni su ustanovili da nakon pola godine učinkovitost počinje da pada, pa i pre. Kako su primetili, pametno je da se nakon pola godina daje dodatna doza, da se obnovi taj imunski odgovor organizma na virus i time bitno unapredi otpornost. Istina je da i nakon šest meseci posle dve doze, da je zaštita od teške forme bolesti relativno dobra, ali da se smanjuje ta otpornost. To znači da se virus širi među populacijom i onda oni koji nisu vakcinisani imaju veliku verovatnoću da obole od teškog oblika bolesti, izjavio je danas dr Ivanuša gostujući na N1.

Kako je dalje objasnio, treba olakšati dostupnost do vakcinalnih punktova, da ih ima više, kako bi se ljudi vakcinisali u što većem procentu.

-Slažem se da treba promovisati vakcinaciju, da treba ljudima izneti realne informacije kako o bezbednosti, tako o i učinkovitosti vakcina. Recimo u Izraelu koja je država sa velikom procentom vakcinisanih, 10 odsto nevakcinisanih predstavljaju tri četvrtine teškog oblika bolesti. To je ta razlika biti vakcinisan i ne biti vakcinisan. Rekao sam vakcina ne daje 100 odsto zaštitu, ali je apsolutno najučinkovitija i najbezbednija, da se spreči teški oblik bolesti ili smrt, rekao je Ivanuša.

U različitim fazama vakcinacije postoje različite prepreke, na početku vakcinacije nije bilo vakcina globalno, a oni koji suprvu obezbedili vakcine, tamo je vakcinacija skočila. Sada u Srbiji ima više nego dovoljno vakcina, i ono što je potrebno je ubediti ljude koji se nisu odlučili za vakcinaciju, da se vakcinišu.

Evropa, Portugal, Španija, Skandinavija, postigli su veliki procenat vakcancije, ali sa druge strane imamo demonstracije u Italiji.

-Videli smo te demonstracije u Italiji, i pre toga u Sloveniji gde ima određene grupe ljudi koji se protive vakcinaciji, koji se protive svim merama ali treba uzeti u obzir da su to manjine. Mi smo pratili iz SZO interesovanje za vakcinu i mogu reći da se sve vreme procenat ljudi koji je izrazio želju da hoće da se vakciniše, da je bio u porastu. Onih baš protivnika nema puno, to što su različiti protesti i demonstracije to što vidimo u svetu, ne mislim da se ne radi samo o tome da se radi protiv vakcinacije, rekao je Ivanuša za N1.

Da li možemo deliti ljude na vakcinisane i nevakcinisane

Najčešće demonstracije izbijale su zbog kovid propusnica, te se nametnulo pitanje ljudskih prava, te da li su one protivustavne i da li se ova mera može sprovesti.

-Rekao bih da svaka mera treba da se pogleda sa stajališta koliko je prihvatljiva od mase ljude, od većine populacije i da li se može neka mera izvoditi u svakodnevnom životu. Vi možete usvojiti sjajne mere koje niko neće poštovati, zato treba razmišljati šta je to što je izvodljivo, a šta nije. To što su bile demonstracije u svetu, bunili su se protiv različitih mera, neki protiv vakcinacije, neki protiv propusnica, ali komplikovana su to pravna pitanja. Tako se recimo, u Sloveniji, kada su proveravali, da li je vakcinacija ili nevakcinacija, da li je to kršenje osnovnih ljudskih prava, ili nije, i da li se radi o tome da li se neko ko nije vakcinisan na taj način tretira kao drugorazredni državljanin, pa je mišljenje bilo da ne. Razlog je jer svaki građanin ima mogućnost da se vakciniše, problem bi bio ako ne bi imao mogućnost da se vakciniše, rekao je Ivanuša za N1.

Rešenja su na prvi pogled jednostavna, dodaje on ali kada dođemo do ljudskih prava onda su pravna pitanja ta koja treba uzeti obzir.

-Vakcinacija bez daljnjeg jeste taj put koji može staviti pod kontrolu epidemiju.

Svakodnevno dobijam brojke iz Srbije i Evrope, i vidi se taj talas koji postoji u Srbiji, ali se možda već vidi da pada, što je jako dobro, to je odlična vest. Očigledno da ljudi sami paze, vidim više se koriste maske

nego ranije, ljudi obraćaju pažnju da se ne izlažu virusu nepotrebno, pažljiviji su. Nadam se da i manje izlaze. Sve to doprinosi da se trenutni talas smiruje, znači situacija jeste nešto bolja ili makar ukazuje gde će i kako će da krene u toku ove nedelje. Ali, to što ima u Srbiji i toliko vakcinisanih koliko ima, to je izuzetno doprinelo da taj talas ne bude puno gori, jer mogao je da bude puno gori. Ali svakako da treba da bude više vakcinisanih, rekao je Ivanuša.

Kako ćemo ući u sledeću godinu

Kako je objasnio šef SZO u Beogradu, sledeća godina neće biti baš godina kao što su bile godine pre korone, jer još uvek nećemo uspeti da vakcinišemo toliki broj ljudi na globalnom nivou.

Kon na pitanja gledalaca N1: Dva i po puta više preminulih nego zvanično

Epidemiolog i član Kriznog štaba Predrag Kon kaže za N1 da "nema sumnje da je trenutna epidemijska situacija vanredna, srećom nije katastrofalno, nemamo situaciju da mora hitno negde da se proširuje (bolnički) kapacitet, stala je ta brza prepunjenost bolnica, stabilizovala se kriva na visokim brojevima, ali daleko je od nečeg što može da se definiše kao dobro". On navodi da prema zvaničnim podacima imamo na svakih 27 minuta jedan smrtni slučaj povezan sa kovidom, ali da "objektivno na svakih 10 minuta imamo smrtni slučaj povezan sa epidemijom, nalazimo se u ozbiljnoj situaciji".

Kon je u emisiji Dan uživo na TV N1 odgovarao na pristigla pitanja gledalaca o Kriznom štabu, tome zašto ne da ostavku, da li se oseća odgovornim za tok epidemije, da li su podaci o broju zaraženih i umrlih realni, da li su transparentni svi podaci koje bi građani trebalo da imaju u vezi sa epidemijom koronavirusa, kao i na brojna druga pitanja.

Na pitanje zašto ne da ostavku ukoliko njega i medicinski deo Kriznog štaba ne sluša politički, on odgovara pitanjem: „Da li zaista neko misli da je to pitanje koje je bitno u ovom trenutku?“

Smatra da se takvim pitanjima stvara javno mnjenje protiv Kriznog štaba.

„Valjda je jasno od početka da ne dajem ostavku, iz jednog jedinog razloga – da bi radio u korist javnog zdravlja. Ovakva pitanja se namerno postavljaju radi diskreditacije medicinskog dela Kriznog štaba. Nema nijednog jedinog razloga da ja lično dajem ostavku, niti iko drugi iz medicinskog dela Kriznog štaba“, kazao je Kon i dodao da je medicinski deo Kriznog štaba dva puta imao na dnevnom redu pitanje ostavke i „nismo je dali, niti ćemo“.

A da li mirno spava, odnosno da li se oseća odgovornim za ijednu smrt povezanu sa kovidom, on ističe „osećam se odgovornim za sve što se dešava tokom pandemije, ali konkretno ni za čiju smrt nikako“.

„Ne dajem opoziv u trenutku kada se brod puni, dajem sve od sebe da brod ne potone“, navodi Kon, koji je rekao posle poslednje sednice Kriznog štaba na kojoj je, prema njegovim rečima, medicinski deo tražio restriktivnije mere, molio da ga opozovu ako smeta.

Na pitanje da li su brojevi koji se zvanično saopštavaju realni, kako se zna koliko je ljudi preminulo od korone ako nema obdukcija, zašto su podaci o broju preminulih iz dana u dan isti, Kon kaže da su i njemu dostupni isti podaci kao i svima drugima. Dodaje da nije tačno da se svako ko umre u roku od 28 dana od kada je utvrđeno da je pozitivan na koronavirus smatra umrlim od posledica kovida. Nije hteo to dalje da obrazlaže, navodeći da su spekulacije o broju umrlih „statistička manipulacija, neću da govorim o tome javno“.

„Ako se tako raspravlja, onda svi manipulišu sve. Ceo svet onda manipuliše, jer nema jedinstvenog kriterijuma prema kojem se rade registracije bolesti. Ja dobijam iste podatke kao i vi. Nema nikakve druge podatke osim dostupnih. Vrlo verovatno da u Srbiji trenutno na svakih 10 minuta umire jedna osoba, to je dva i po puta više od registrovanog broja. Ako se kaže da smo najgori u svetu, a koriste se podaci koji se potpuno različito vode u različitim delovima sveta, to nije u redu. Ili ćemo svuda prikazivati višak smrtnosti ili zvanične podatke. To nije isto. To je statistička manipulacija i težak bezobrazluk, a pogotovu što dolazi od onih koji vrlo dobro znaju šta rade, ne radi se o informatičarima, već o ljudima koji objavljuju različite gluposti“, kaže Kon i dodaje da to „ne znači da su podaci koje dobijamo lažni“.

Dodaje da „svakako ima više preminulih, skoro dva i po puta više, ali to može samo nakon obrade mortalitetne statistike, zašto se to ne radi, to je drugo pitanje“.

„Tražio sam da se to radi kvartalno, a to se uradilo na godišnjem nivou“, navodi on.

Dok je Nestorović bio u Kriznom štabu, on je bio podeljen

A na to da li zna koliko je lekara umrlo od korone, on podseća da je taj podatak izneo još ministar zdravlja Zlatibor Lončar, „koliko se sećam 67, dok je Sindikat lekara i farmaceuta rekao da ih je bilo preko 100, neposredni podatak sada nemam, nije mi dostupno“.

Upitan zašto se ne objavljuju podaci po gradovima, tj. regionima, on kaže da „ima tih podataka, a zašto se ne objavljuju, to ne znam“.

„Bilo bi bolje da ima više podataka, nema dileme, posebno vezano za vakcinaciju, potrebno je da pokažemo koliko je vakcinacija značajna, i kada se radi o onima koji leže u intenzivnim negama da se vidi koliko je tu nevakcinisanih“, navodi Kon.

Na pitanje zašto se sada u Kriznom štabu ne pojavljuju neki koji su se često pojavljivali na početku pandemije, poput doktora Branimira Nestorovića, on kaže da Nestorović nije član Kriznog štaba od juna prošle godine, odnosno nije ponovo uvršten u njega nakon formiranja nove vlade.

„Svakako da je njegovo nastupanje obeshrabrivalo veliki broj ljudi da se vakcinišu, on ima delovanje usmereno protiv MMR vakcina koje traje 20 godina, to nije moglo da bude korisno, ali, nije on jedini, ima još onih koji nose zvanje profesora Medicinskog fakulteta i koji snose odgovornost“, navodi Kon.

Dodaje da dok je Nestorović bio u Kriznom štabu, on je bio podeljen.

„Osnovno pitanje je kako je uopšte mogao da funkcioniše Krizni štab ako je bio podeljen. Pokušavao sam da objasnim da jedinstvene informacije nisu mogle da budu donete jer je bilo neslaganja u samom medicinskom delu Kriznog štaba, kad je Nestorović otišao nismo imali više takvih podela“, navodi Kon i dodaje da će ubuduće insistirati da se stavovi medicinskog dela Kriznog štaba posebno naglašavaju.

Povodom predstojeće sezone slava, kaže da i dalje stoji pri tome da bi trebalo da bude zabrana javnog okupljanja preko pet ljudi. „Nije preporučljivo ići na veće skupove“, ističe on.

„U naredne dve nedelje imaćemo smanjenje intenziteta virusa, da imamo mere, bilo bi znatno brže“, dodaje.

„Nevakcinisani ozbiljno nanose štetu“

A na pitanje zašto nema novih mera i kako je to na sednici Kriznog štaba predstavila premijerka Ana Brnabić, on ponavlja da njeno objašnjenje nije razumeo, ali da je „osnovna stvar i jedini rezultat sa sastanka Kriznog štaba da se sprovodi vakcinacija, koja je jedini izlaz iz ove situacije, i mere ne bi ništa promenile ako ne bude vakcinacije“.

„Nevakcinisani ozbiljno nanose štetu time što onemogućavaju čitav jedan prostor koji se koristi za lečenje nevakcinisanih, smanjenjem kapaciteta za non-kovid bolesti i proširenjem kapaciteta za kovid obolele. Govor protiv vakcinacije nije više samo mišljenje, već je ozbiljno uticanje na situaciju u zemlji“, navodi on i ističe da je posebno važno da se mladi vakcinišu jer oni imaju mnogo kontakata i tako više šire virus.

A zašto škole ne idu na onlajn nastavu, s obzirom da sada ima mnogo više zaraženih đaka nego u prošlom talasu epidemije, on navodi da „postoji tim koji je formiran samo za to, nudio sam se da budem njegov član, niko me nije pozvao, to je tim Ministarstva prosvete i Instituta Batut, prate se podaci na

dnevnom nivou, a na nedeljnom se sabiraju, trenutno je obolelih od kovida u osnovnim školama 502, a u srednjim školama oko 270 i nešto, što je znatno manje nego prrthodne nedelje“.

Kojom vakcinom vakcinisati dete?

Na pitanje da li su sve vakcine bezbedne za decu, on kaže da se jedino sme koristiti Fajzer vakcina, jer je ona jedino odobrena za uzrast preko 12 godina.

„Ne može se reći da je ona jedina bezbedna, već se ona jedino sme koristiti“, kazao je Kon.

Upitan koliko zarađuju članovi Kriznog štaba, on ističe „nula, nijedan jedini dinar“.

„Radimo apsolutno volonterski. Ja imam ugovor sa Gradskim zavodom da nastavljam svoj posao kao savetnik“, kazao je Kon, odgovarajući na pitanja gledalaca N1.

Redovni pregledi mamografom spasavaju život

NOVI SAD - Ovaj mesec posvećen je prevenciji karcinoma dojke koji je na prvom mestu bolesti koje ugrožavaju žene. Ono što je posebno važno jeste da se otkrije na vreme jer je izlečenje u tom slučaju mnogo izvesnije.

Tamara Dakić i Branka Jovančević su prijateljice, a to podrazumeva da se jedna drugoj nađu u svim situacijama i da jedna drugu motivišu. Zbog toga su zajedno došle i na pregled dojki.

"Oktobar je mesec borbe protiv raka dojke, pa nam je i to jedan od povoda da pričamo na tu temu i da jedna drugu bodrimo", kaže Tamara Dakić.

Branka Jovančević navodi da je najveći strah od rezultata, te da se zbog toga odugovlači sa zakazivanjem pregleda.

"Ali tu je prijateljica da pogura, jedna drugu guramo i podržavamo", zaključuje Branka Jovančević.

Pregled dojki ultrazvukom i mamografom je brz, nije bolan, a spasava život, te je jedini strah koji bi žene trebalo da imaju taj da ga neće uraditi na vreme, potvrđuje i struka.

Specijalista radiologije, supspecijalista onkologije Viktorija Vučaj Ćirilović objašnjava da mamograf koji ni u kom slučaju ne predstavlja spravu za mučenje. Kako je rekla, to je dijagnostička metoda koja danas apsolutno mora da se radi.

"Znači mamografija je dijagnostička metoda koja nam otkriva karcinome u onoj malo uznapredovaloj fazi kad mi ne možemo ni da ga napipamo niti da pomislimo da bi tako nešto mogli da imamo", tvrdi doktorka Vučaj Ćirilović.

I tako svake dve godine, a između i ultrazvuk za žene starije od 40 godina. Za one mlađe bez porodične anamneze samo ultrazvuk i samopregled.

Za mirnu savest i izvesniju budućnost.

Bekić: Lekari nemaju prostor za lične stavove ako nisu usaglašeni sa strukom

Direktor beogradskog Doma zdravlja Savski venac i koordinator punktova za vakcinaciju protiv kovida-19 u Beogradu Zoran Bekić izjavio je danas da lekari nemaju prostor za lične stavove ako ti stavovi nisu usaglašeni sa strukom.

„Čemu zbunjivati narod kad je vakcina civilizacijsko dobro“, rekao je on za TV Pink.

Bekić je trenutnu epidemiološku situaciju ocenio kao „veoma tešku“, jer u Srbiji dnevno umire više od 50 ljudi.

Veliki je pritisak u kovid ambulantama i sve više ljudi koji dođe u ambulante je nevakcinisano, dodao je on.

Bekić je rekao da zbog loših vremenskih prilika, građani više dolaze u tržne centre i tu se vakcinišu.

„Par stotina građana se vakciniše u toku dana u tržnim centrima, između 250 i 300, a na Beogradskom sajmu se vakciniše od 800 do 1.000, s tim što je oko 80 odsto treća doza“, rekao je on.